

ที่ ยธ ๐๙๐๔/๕๐๐๙

กระทรวงยุติธรรม

ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่

กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

๓. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

๔. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

๕. ตารางเปรียบเทียบพร้อมคำอธิบายร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

๖. รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๗. หลักฐานการรับฟังความคิดเห็น

๘. หลักฐานการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ด้วยกระทรวงยุติธรรมขอเสนอเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒) รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการกระทรวงยุติธรรม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

สืบเนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้มีนโยบายและสั่งการให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ดำเนินการป้องกันและเฝ้าระวังการก่ออาชญากรรมสะเทือนขวัญ สร้างความปลอดภัยให้สังคม แก้ไขปัญหาและลดอัตราการกระทำความผิดซ้ำ เพิ่มความเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรม

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

(๑) มติคณะรัฐมนตรี ในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ เรื่อง สถานการณ์และแนวทางการลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ กระทรวงยุติธรรมได้กำหนดแนวทางการลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ โดยการดำเนินการเพื่อลดการควบคุมในเรือนจำที่ไม่เหมาะสม

การลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ โดยการดำเนินการเพื่อลดการควบคุมในเรือนจำที่ไม่เหมาะสมหรือไม่จำเป็น มีสาระสำคัญประกอบด้วย ๕ กรอบแนวทาง ได้แก่ กรอบที่ ๑ กฎหมาย กรอบที่ ๒ การพักการลงโทษ ลดโทษ และการใช้เครื่องมือติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring : EM) กรอบที่ ๓ อาชีพและการสร้างเรือนจำรูปแบบใหม่ กรอบที่ ๔ การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และกรอบที่ ๕ การป้องกันยาเสพติด

(๒) มติคณะรัฐมนตรี ในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เรื่อง รายงานการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน เพื่อกำหนดให้มีมาตรการสร้างความมั่นใจและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยการเฝ้าระวังผู้พันโทษที่มีลักษณะพิเศษและเป็นภัยต่อสังคม พร้อมจัดทำแนวทางเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน ได้แก่ ๑) เขตกรุงเทพมหานคร กรมคุมประพฤติเป็นผู้ประสานงานกับสถานีตำรวจนครบาลทุกสถานี ในการบริหารจัดการกลุ่มผู้พันโทษที่มีลักษณะพิเศษในเขตพื้นที่และรายงานผลมายังศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน และ ๒) ส่วนภูมิภาค มอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด เป็นหน่วยงานเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชนในพื้นที่

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

(๑) กระทรวงยุติธรรม ได้จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาการก่ออาชญากรรมสะท้อนขวัญโดยการเฝ้าระวังผู้พันโทษที่มีลักษณะพิเศษ จำนวน ๗ กลุ่ม ได้แก่ ผู้ที่ต้องโทษในฐานความผิด ๑) ข่มขืนหรือข่มขืนเด็ก ๒) ข่มขืน ๓) ฆาตกรต่อเนื่อง ๔) ฆาตกรโรคจิต ๕) สังหารหมู่ ๖) ชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์โดยการฆ่า และ ๗) นักค้ายาเสพติดรายสำคัญ ซึ่งเมื่อดำเนินการมาระยะหนึ่งแล้ว พบว่าแม้จะมีมาตรการเฝ้าระวังที่มีประสิทธิภาพ แต่หากไม่มีกฎหมายที่ระบุหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานเอาไว้ การดำเนินการในเรื่องนี้ ก็ถือเป็นเรื่องยากที่จะสร้างความปลอดภัยให้สังคมได้อย่างแท้จริง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการให้มีกฎหมายมารองรับการทำงานในเรื่องนี้

(๒) กระทรวงยุติธรรม ได้ดำเนินการศึกษาและยกร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. โดยศึกษาข้อมูลกฎหมายของประเทศไทยเปรียบเทียบกับ Serious Offenders Act ๒๐๑๘ (NO. ๒๗ of ๒๐๑๘) ของประเทศออสเตรเลีย และประมวลกฎหมายอาญาของประเทศฝรั่งเศส และได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการดำเนินการตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบกับพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งนี้ กระทรวงยุติธรรมได้ประมวลผลการรับฟังความคิดเห็นและนำมาปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฯ และนำร่างพระราชบัญญัติฯ เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงยุติธรรม ในคราวการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ โดยที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อแก้ไขปัญหาการก่ออาชญากรรมสะท้อนขวัญหรือการกระทำความผิดในคดีที่อุกฉกรรจ์ รุนแรง กระทำความผิดซ้ำซาก ซึ่งก่อเหตุโดยผู้พันโทษ สร้างความหวาดกลัวให้กับประชาชนและเกิดความเสียหายต่อสังคมเป็นอย่างมาก จึงเกิดเป็นความท้าทายต่อกระบวนการยุติธรรมตั้งแต่กระบวนการต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำ ทั้งในการดำเนินคดี การพิจารณาตัดสินคดี การบังคับโทษ การบำบัดฟื้นฟูและการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง รวมถึงการติดตามสอดส่องและการสงเคราะห์ผู้พันโทษ ซึ่งเกี่ยวข้องกับส่วนราชการในกระบวนการยุติธรรมทุกภาคส่วน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านพัฒนาพฤตินิสัยและบริหารความยุติธรรม โดยการผลักดันให้มีและยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านพัฒนาพฤตินิสัยและบริหารความยุติธรรม โดยการผลักดันให้มี

และยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านพัฒนาพฤตินิสัยและบริหารความยุติธรรม โดยการผลักดันให้มีกฎหมายที่ใช้ในการเฝ้าระวังและป้องกันการก่ออาชญากรรมซ้ำซากในคดีร้ายแรง อุกฉกรรจ์สะเทือนขวัญ เพื่อสร้างความปลอดภัยให้สังคม แก้ไขปัญหาและลดอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษ ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๔. สาระสำคัญหรือข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สาระข้อเท็จจริงของเรื่อง

(๑) หลักการของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ได้กำหนดให้ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์บางประเภทที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง เช่น การฆาตกรรม การข่มขืนกระทำชำเรา การกระทำความผิดทางเพศกับเด็ก การทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย การทำร้ายร่างกายสาหัส รวมทั้งการนำตัวบุคคลไปเรียกค่าไถ่ เมื่อได้รับการจำคุกจนพ้นโทษแล้วจะได้รับการปล่อยตัวสู่สังคมโดยอิสระ แม้จะมีการติดตามจากเจ้าพนักงานตำรวจหรือฝ่ายปกครองบ้าง แต่ก็ไม่มีสภาพบังคับเป็นกฎหมายและไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ผู้กระทำความผิดเหล่านี้ส่วนหนึ่งยังมีความเสี่ยงที่จะไปกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงซ้ำในรูปแบบเดียวกันหรือรูปแบบใกล้เคียงกัน ประเทศไทยยังขาดกฎหมายเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดให้มีการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ หรือการคุมขังภายหลังพ้นโทษ จึงสมควรที่จะมีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงเพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ ที่อาจเกิดขึ้นอีก เพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง โดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าวอย่างเหมาะสม

(๒) ความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง (ร่างมาตรา ๓) ได้แก่ ๑) วางเพลิงเผาทรัพย์จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ๒) ทำให้เกิดระเบิดจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ๓) ข่มขืนกระทำชำเรา ๔) กระทำชำเราเด็กอายุไม่เกิน ๑๕ ปี ๕) อนาจารเด็ก อายุ ๑๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๘ ปี ๖) อนาจารโดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นที่ไม่ใช่อวัยวะเพศล่วงล้ำอวัยวะเพศหรือทวารหนักของบุคคลอื่น ๗) อนาจารเด็กอายุไม่เกิน ๑๕ ปี ๘) พาบุคคลอายุ ๑๕ ปีแต่ไม่เกิน ๑๘ ปี ไปเพื่ออนาจาร ๙) พาไปอนาจาร ๑๐) ฆ่าคนตาย ๑๑) ฆ่าบุพการี เจ้าหน้าที่ฯ ๑๒) ฆ่าคนตายโดยไม่เจตนา ๑๓) ทำร้ายจนได้รับอันตรายสาหัส ๑๔) ทำร้ายบุพการี เจ้าหน้าที่ฯ จนได้รับอันตรายสาหัส และ ๑๕) เรียกค่าไถ่ ทั้งนี้ ฐานความผิดที่นำมาใช้เป็นไปตามที่ประมวลกฎหมายอาญากำหนด

(๓) มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง ได้แก่ การกำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ การกำหนดให้มีมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย การกำหนดให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ (supervision order) ซึ่งตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้ใช้คำว่าเฝ้าระวัง การกำหนดให้มีการคุมขังภายหลังพ้นโทษ (detention order) การกำหนดให้มีการคุมขังฉุกเฉิน (emergency detention order) การกำหนดมาตรการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นผู้มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง และการกำหนดให้สิทธิอุทธรณ์

(๔) ร่างพระราชบัญญัตินี้ มีจำนวน ๔๙ มาตรา แบ่งเป็น ๗ หมวด ได้แก่ หมวด ๑ คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ (ร่างมาตรา ๕ - ร่างมาตรา ๑๒) หมวด ๒ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย (ร่างมาตรา ๑๓ - ร่างมาตรา ๑๘) หมวด ๓ การเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา

ผู้กระทำความผิดเฉพาะราย (ร่างมาตรา ๑๓ - ร่างมาตรา ๑๘) หมวด ๓ การเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๑๙ - ร่างมาตรา ๒๙) หมวด ๔ การคุมขังภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๓๐ - ร่างมาตรา ๓๙) หมวด ๕ การคุมขังฉุกเฉิน (ร่างมาตรา ๔๐ - ร่างมาตรา ๔๓) หมวด ๖ การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง (ร่างมาตรา ๔๔ - ร่างมาตรา ๔๖) และหมวด ๗ การอุทธรณ์

๔.๒ รายละเอียดขั้นตอนของการดำเนินการ

(๑) กระทรวงยุติธรรม ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. โดยการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม องค์การอิสระ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ซึ่งดำเนินการในรูปแบบของการประชุม การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน (Poll) รวมทั้งสิ้นจำนวน ๕ ครั้ง และนำข้อมูลที่ได้จากรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นไปสังเคราะห์และประมวลผลเพื่อประกอบการแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฯ เรียบร้อยแล้ว

(๒) แนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ร่างพระราชบัญญัติฯ สามารถใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวเป็นการเตรียมการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับกฎหมายที่จะมีผลใช้บังคับ โดยกำหนดเป็น ๓ ขั้นตอนหลัก ได้แก่ ๑) ขั้นเตรียมการ (ก่อนกฎหมายมีผลใช้บังคับ) อาทิ การสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ และประชาชน รวมถึงผู้ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย การแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ การประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจต่อวัตถุประสงค์ และเจตนารมณ์ในการออกกฎหมาย รวมถึงสาระสำคัญของกฎหมาย ความเป็นมาและความจำเป็นในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ตลอดจนให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม ตลอดจนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง (ถ้ามี) ๒) ขั้นดำเนินการ (หลังกฎหมายมีผลใช้บังคับ) อาทิ การประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย การสร้างเครื่องมือ และกลไกบังคับใช้กฎหมาย และ ๓) ขั้นติดตามและประเมินผล (หลังกฎหมายมีผลใช้บังคับ) อาทิ กระทรวงยุติธรรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการติดตามและประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายที่อาจรวมถึงการเสนอโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๔.๓ ข้อกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีที่ให้อำนาจส่วนราชการดำเนินการในเรื่องนี้

มติคณะรัฐมนตรีในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แผนการเสนอร่างกฎหมายในระยะ ๑ ปี ประกอบมติคณะรัฐมนตรี ในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ เรื่อง สถานการณ์และแนวทางการลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ และมติคณะรัฐมนตรี ในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เรื่อง รายงานการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งใด ๆ

๑) กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายตามแนวทางที่พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนด และได้ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า ข้อมูลทางวิชาการและสถิติที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการศึกษากฎหมายของประเทศไทยเปรียบเทียบกับ Serious Offenders Act ๒๐๑๘ (NO. ๒๗ of ๒๐๑๘) ของประเทศออสเตรเลีย และประมวลกฎหมายอาญาของประเทศฝรั่งเศส เพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์และกำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงให้เกิดความเหมาะสมกับประเทศไทยมากที่สุด

๒) ขอกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มติคณะรัฐมนตรีในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แผนการเสนอร่างกฎหมายในระยะ ๑ ปี ประกอบมติคณะรัฐมนตรีในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ เรื่อง สถานการณ์และแนวทางการลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ และมติคณะรัฐมนตรี ในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เรื่อง รายงานการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

-

๗. ผลกระทบ

ตามแนวทางของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงจะเข้าสู่มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในระหว่างรับโทษในเรือนจำ รวมทั้งเมื่อพ้นโทษจากเรือนจำซึ่งได้แก่ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย มาตรการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ มาตรการคุมขังฉุกเฉิน เหตุที่ไม่ใช้มาตรการตามร่างพระราชบัญญัติฯ กับผู้กระทำความผิดทุกประเภท เพราะการใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามร่างพระราชบัญญัติฯ มีต้นทุนของรัฐทั้งในด้านกรอบกำลังคน งบประมาณ และวิธีการพิจารณาในการสั่งให้มีมาตรการ ในระยะแรกจึงควรจะใช้มาตรการในร่างพระราชบัญญัติฯ กับผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงก่อน เพราะเป็นกลุ่มที่น่าจะสร้างความเสียหายให้กับสังคมมากกว่ากลุ่มอื่น หากบุคคลเหล่านี้พ้นโทษจากเรือนจำ โดยการพิจารณาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับสังคมจากการกระทำความผิดซ้ำพิจารณาได้จากปัจจัยด้านความรุนแรงของการเกิดการกระทำความผิดซ้ำ (gravity) และปัจจัยด้านโอกาสในการเกิดกระทำความผิดซ้ำ (probability)

และเมื่อพิจารณาประเภทความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงที่กำหนดในร่างพระราชบัญญัติฯ ไม่ว่าจะเป็นประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๒๔ มาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ เฉพาะที่ได้กระทำกับเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ ปี มาตรา ๒๗๘ วรรค ๒ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๓ ทวิ มาตรา ๒๘๔ มาตรา ๒๘๘ มาตรา ๒๘๙ มาตรา ๒๙๐ มาตรา ๒๙๗ มาตรา ๒๙๘ มาตรา ๓๑๓ ความผิดเหล่านี้มีลักษณะรุนแรงสร้างความเสียหายให้กับสังคมอย่างมาก หากผู้กระทำความผิดที่พ้นโทษแล้วไปกระทำความผิดเหล่านี้ซ้ำจากสถิติของกรมราชทัณฑ์ ณ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ พบว่า ๕ อันดับประเภทคดีที่มีอัตราการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้แก่ อันดับหนึ่ง ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ร้อยละ ๖๕.๖๔ อันดับที่สอง ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ร้อยละ ๑๒.๙๘ อันดับสาม ความผิดอื่นๆ ร้อยละ ๙.๘๓ อันดับสี่ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ร้อยละ ๖.๕๘ และอันดับที่ห้า ความผิดเกี่ยวกับเพศ ร้อยละ ๒.๒๐ นอกนั้นจะเป็นคดีอื่นๆ จากสถิติดังกล่าวจะพบว่า ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายและความผิดเกี่ยวกับเพศมีอัตราการกระทำความผิดซ้ำสูงและเมื่อเกิดการกระทำความผิดซ้ำขึ้นจะสร้างความเสียหายให้กับสังคมอย่างมาก การกำหนดให้ผู้กระทำความผิดความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกายและความผิดเกี่ยวกับเพศที่ใช้ความรุนแรงบางลักษณะให้ต้องเข้าสู่มาตรการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะเป็น การแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะราย การเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ การคุมขังภายหลังพ้นโทษ หรือการคุมขังฉุกเฉินย่อมจะช่วยลดโอกาสการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดดังกล่าว อันจะส่งผลดีให้เกิดกับความปลอดภัยของสังคมได้ และคุ้มค่ากับต้นทุนของรัฐที่จะต้องใช้จ่ายดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๘. ความเห็นของคณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ความเห็นของคณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งได้จากการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) คณะอนุกรรมการพัฒนานโยบายและการบังคับใช้ ภายใต้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ซึ่งจัดประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ น. ผ่านระบบ Cisco Webex Meetings ผู้เข้าร่วมได้แก่ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สภานายความ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โดยที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ และมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในประเด็นมาตรการตามร่างพระราชบัญญัติฯ อาทิ การกำหนดให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ (Supervision Order) และการกำหนดให้มีการคุมขังฉุกเฉิน (Emergency Detention Order)

๒) คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงยุติธรรม ซึ่งจัดประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๑๐-๐๑ ผู้เข้าร่วมได้แก่ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์ กรมบังคับคดี กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ โดยที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฯ ตามข้อสังเกตของที่ประชุม และดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติฯ ตามขั้นตอนต่อไป ทั้งนี้ กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการปรับแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฯ ตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะข้างต้นเรียบร้อยแล้ว

๙. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงยุติธรรมขอเสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานกิจการยุติธรรม

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๗๘๘ (นท)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๙๓๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ w_natee@oja.go.th